

PANDEMİ VE YÜKSEK ENFLASYON TARTIŞMAYI ÖNE ÇEKTİ

Asgari ücrette erken gündem

Pandemiden çıkışta dünya ile birlikte Türkiye’de de yükselen enflasyon, olağan dönemlerde aralık ayında gündem konusu olan asgari ücret tartışmalarını erkene çekti. Türkiye’deki yüksek enflasyonun erozyona uğrattığı ücretlerin iyileştirilmesine yönelik olarak bazı işverenler ara dönem zamları yaparken, iş dünyası

örgütlerinden de asgari ücrette “insanca yaşam koşulları” sağlayacak artış yapılması talepleri yükseliyor. Genel görüş, enflasyonun üzerinde bir zam yapılması yönünde. İş dünyası temsilcileri, ücret artışıyla oluşacak yükün bir bölümünün, kamu tarafından üstlenilmesi talebini de dile getiriyor. **MERVE YİĞİTCAN/15**

ARTIŞ ORANI, ENFLASYONUN ÜZERİNDE BELİRLENMELİ

Mahmut Asmalı/MÜSİAD: Belirlenecek asgari ücret zammının, işveren üzerindeki asgari ücret vergi yüklerinin bir kısmı hafifletilerek mutlaka yılsonu enflasyon oranının üzerinde olması gerektiğine inanıyoruz. Enflasyon oranının üzerindeki artış, devlet tarafından üstlenilebilir.

EKONOMİK RASYONALİTEDEN KOPULMAMALI

Erdal Bahçivan/İSO: Çalışan kesimin haklı yüksek ücret beklentileri ile girdi maliyetleri nedeniyle üreticilerin karşılaştığı kâr marjı baskısı aynı anda yaşanıyor. Bu süreçte ekonomik rasyonaliteden kopmamanın tüm taraflar için önemli olduğunu da dikkatlerden kaçırmamalıyız.

ASGARİ ÜCRET ÜZERİNDEKİ YÜKLER AZALTILABİLİR

Şekib Avdagiç/İTO: Tüketiciyi zorlayan fiyat artışlarına karşı tedbirler alınması gerekiyor. Uzun zamandır dile getirilen ücretler üzerindeki yüklerin azaltılması konusunda adım atılabilir. Ayrıca gelir vergisi dilimlerinin, enflasyon dikkate alınarak güncellenmesi de önemli.

► **Bakan Bilgin: Asgari ücretle ilgili çalışma yürütülüyor. EYT’de de maliyeti çalışıyoruz /15**

İş dünyasında gündem; asgari ücret

MERVE YIGİTCAN / İSTANBUL

Gelecek yılın asgari ücret zammı konusunda tartışmalar bu yıl erken başladı. Yüksek enflasyona bağlı zayıflayan alım gücünün iyileştirilmesi adına bu yıl asgari ücret zammı kritik bir önem taşıırken, iş dünyasının önde gelen temsilcileri, enflasyon üzerinde bir zam oranıyla asgari ücrette artışa gidilmesi konusunda birleşiyor. Ancak işverenler, asgari ücretteki işveren payında devletten destek adını bekliyor.

Önceki gün TÜSİAD Baş Ekonomisti Gizem Öztok Altınbaş'ın, asgari ücrette 2016 yılındaki gibi yüzde 10'lu bir zam beklentisini dile getirmesinin ardından dün de MÜSİAD'ın yeni başkanı Mahmut Asmalı, ilk basın toplantısında asgari ücret vurgusunu yaparak, çalışanların daha iyi maddi koşullar altında çalışmasının, hayatlarını daha müreffeh bir şekilde sürdürmelerinin, alım güçlerinin artmasının en az çalışanlar kadar, işverenleri de memnun edeceğine dikkat çekti. İSO Başkanı Erdal Bahçıvan ise enflasyonun ekonomik bir sorun olmanın ötesinde, sosyolojik bir soruna da dönüştüğüne dikkat çekti. Baştan Şehib Avdağ ise, refahın tabana yayıldığı bir büyüme modelinden yana olduklarını, ücretler üzerindeki vergi ve SGK primi yükünün azaltılması konusunda adım atmak

Asgari ücrete 2022 yılı için yapılacak zam oranının görüşmeleri aralıkta başlayacak. Ancak şimdiden tüm kesimlerde zam oranı tahminleri yüksek sesle dile getirilmeye başlandı. İş dünyasının önde gelen STK'ları enflasyonun üzerinde bir zam oranında hemfikir. İşveren ise üzerindeki vergi yükünün hafifletilmesi için 'fedakarlık' bekliyor.

İşveren maliyeti 1.377 TL

Geçen yıl aralık ayında asgari ücrete 2021 yılında geçerli olmak üzere yüzde 21,5 oranında zam yapılmıştı. TÜİK'in açıkladığı rakamlara göre, 2020 yılında enflasyon yüzde 14,60 seviyesinde

gerçekleşmişti. Bu şekilde net asgari ücret 2021 yılı için 2 bin 325 TL'den 2 bin 825 TL'ye çıkmıştı. Bu yıl için bir asgari ücretlinin maaşı harici işverene maliyeti 1.377 TL olarak hesaplanıyor.

gerektiğini dile getirdi.

"Ekonomik rasyonaliteden kopulmamalı"

DÜNYA'ya konuşan İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı Erdal Bahçıvan da tüm kesimler için önemli bir belirsizlik ve endişe kaynağı olan enflasyonun, bugün geldiği noktayı itibarıyla ekonomik bir sorun olmanın ötesinde, sosyolojik bir soruna da dönüştüğüne dikkat çekti. Bahçıvan, asgari ücret görüşmeleri süreci öncesi 'ekonomik rasyonaliteden kopmama' uyarısında bulunarak, "Bir tarafta hayat pahalılığı nedeniyle alım gücü zayıflayan çalışan kesimin hakkı yüksek ücret beklentileri, diğer tarafta artan girdi maliyetleri nedeniyle üreticilerin karşılaştığı kar marjı baskı-

sı aynı anda yaşanıyor. Bu durum, bugünün en sıcak gündem maddelerinden biri haline gelmiş bulunuyor. Bu sıcak süreçte ekonomik rasyonaliteden kopmamanın tüm taraflar için önemli olduğu da dikkatlerden kaçırılmamalıdır" ifadesini kullandı.

"Gelir vergisi dilimleri de güncellensin"

İstanbul Ticaret Odası (İTO) Başkanı Şehib Avdağ ise DÜNYA'ya yaptığı değerlendirmede, iş dünyası olarak her daim refahın tabana yayıldığı bir büyüme modelinden yana olduklarını vurguladı. Son süreçte tüm dünyayı saran ve hem üreticiyi, hem de tüketiciyi zorlayan fiyat artışlarına karşı birtakım önlemler alınmasının fay-

da getireceğine dikkat çeken Avdağ'ın, "Bu noktada uzun zamandır dile getirilen ücretler üzerindeki vergi ve SGK primi yükünün azaltılması konusunda adım atmanın tam zamanı olabilir diye düşünüyoruz. Bu da çalışanların maaşlarında belirli bir iyileşme sağlayacaktır. Ayrıca gelir vergisi dilimlerinin enflasyon dikkate alınarak güncellenmesini de önemli buluyoruz" ifadelerini kullandı.

"Akılcı seviyede uzlaşılı sağlayacağımıza inanılmaz tam"

Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK) Yönetim Kurulu, asgari ücretle ilgili 7 Kasım tarihinde yaptığı açıklamada, başta Türk-İş olmak üzere işçi konfederasyonları ve işveren kuruluşlarıyla istişare halinde olduklarını belirterek, şu açıklamayı yaptı:

"Refah seviyelerini, istihdamı korumak, salgında zor durumda kalan sektörlerin üzerinde baskıyı azaltmak için dönemsel koşulların ve uzun vadeli ekonomik etkileri dikkate alın, dengeli bir asgari ücretin belirlenmesini bu yıl her zamankinden de önemli buluyoruz. Çalışma arkadaşlarımızın hayat kalitesini kalıcı şekilde artıracak her türlü kararın en büyük destekçisiyiz. Gerek küresel enflasyonun, gerek ülkemizin rekabetçiliğini etkileyen faktörler de değerlendirilerek optimal ve akılcı seviyede uzlaşılı sağlayacağımıza inanılmaz tamdır."

Çalışma Bakanı Vedat Bilgin:

Asgari ücret beklentileri araştırılıyor

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Bilgin, asgari ücretle ilgili çalışmanın bir üniversite tarafından yürütüldüğünü, emeklilikte yaşa takılanlar (EYT) için de çalışmanın sürdürüldüğünü ve maliyet üzerine durduklarını söyledi. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Bilgin, Cumhurbaşkanlığı Erdoğan başkanlığında gerçekleştirilen kabine toplantısının ardından gazetecilere açıklamalarda bulundu. Bilgin, emeklilikte yaşa takılanlara (EYT) yönelik mevzuat kademesi geçişten daha erken yaşta emekli olunması şeklinde çalışma olduğu bilgisinin hatırlatılması üzerine, "(Düzenleme) konu olacak yaş grubu konusunda) şu anda herhangi bir şeyi tartışmıyorum. Çalışmamız bütün bu konularla ilgili. Ayrıntılı bir açıklama yaparız. Bütün bu konular gündemimizde. Henüz bakanlık bünyesinde ilgili maliyetleri ve kapsamlı çalışıyoruz. Bunlar bitince ilgili bakanlıklar ve sendikalarla paylaşacağız" dedi.

Bakan Bilgin, asgari ücretle ilgili çalışmanın ismini vermediği bir üniversite tarafından yürütüldüğünü, sadece asgari ücretle çalışanlar değil, daha yüksek ücretle çalışan kişiler de kapsayan geniş bir beklenti araştırması yapıldığını söyledi. İşyeri bazlı yapılan anket çalışmasında, çalışan sayısına göre de sınıflama

yapıldığını belirten Bakan Vedat Bilgin, "Kamuoyuna bilgi verilecek. Araştırma ve anket sonucunu açıklayacağız. Hangi meslek grupları ne bekliyor geçim durumları hayata bakış tarzları, hayat standartları (gözetilecek). Asgari ücretli olmayanları da var. Onlar asgari ücretli çalışanlarla kurulan ilişkilerin sürdürülebilirliği açısından önemli" dedi. Çalışma Bakanı Bilgin, sonuçların aralık ayında toplanacak Asgari Ücret Tespit Komisyonu öncesi tamamlanacağını bildirdi. Asgari ücretin gelir vergisi ve diğer vergi yüklerinin kaldırılması yönünde taleplere ilişkin çalışma olup olmadığı sorusuna ise Vedat Bilgin, alternatif vergi modelleri üzerinde durduklarını, çeşitli vergi oranlarının etkisini çalıştıklarını kaydetti. Bakan Bilgin, "Asgari ücretli çalışanların hepsinin ya da Asgari Ücret Tespit Komisyonu kararıyla uygulamaya girebilecek düzenlemeler de bulunduğunu belirtti.

Memurların maaş ve emekli maaşlarında artış sağlayacak katsayının 3600'a yükseltilmesi konusunda da Bilgin, Kamu Personeli Danışma Kurulu ve Üçü Dönüşüm Kurulu'nda bu konunun değerlendirileceğini kaydetti. ANKARA-DÜNYA

MÜSİAD Başkanı Mahmut Asmalı ilk toplantısında açıkladı:

Asgari ücrete enflasyon üzerinde zam gerekiyor

MÜSİAD Başkanı Mahmut Asmalı, 2022 asgari ücret zammının, işveren üzerindeki vergi yüklerinin bir kısmı azaltılarak mutlaka yılsonu enflasyon oranının üzerinde olması gerektiğini söyledi. Asmalı, zammın enflasyon oranı kadar kısmını işveren, kalan kısmını da devletin üstlenebileceğini belirtti. Müstakil Sanayici ve İş Adamları Derneği'nin (MÜSİAD) yeni başkanı Mahmut Asmalı, ilk basın toplantısında faiz ve asgari ücret vurgusunu yaptı. MÜSİAD'ın genel merkezinde tüm yönetim kurulunun yer aldığı toplantıda konuşan Asmalı, çalışanların daha iyi maddi koşullar altında çalışmasının, hayatlarını daha müreffeh bir şekilde sürdürmelerinin, alım güçlerinin artmasının en az çalışanlar kadar, işverenleri de memnun edeceğine dikkat çekti. Asmalı, "Bu bağlamda 2022 yılı için belirlenecek asgari ücret zammının, işveren üzerindeki asgari ücret vergi yüklerinin bir kısmı azaltılmak sureti ile mutlaka yılsonu enflasyon oranının üzerinde olması gerektiğini düşünüyoruz" dedi. Asmalı, işverenler asgari ücret yükünün hafifletilmesi noktasında da yapılacak zammın enflasyon oranı kadarlık kısmı işveren, üzerindeki kısmın da devlet tarafından üstlenilmesinin iyi olacağını dile getirdi. Faiz indirimlerini de gündeme getiren Asmalı, faizin getiri ve maliyet olmak üzere iki yönü bulunduğunu, sanayiciyi ilgilendirenin

maliyet yönü yani krediler olduğunu ifade etti. Faizlerin yüksek olmasının üretim maliyetlerinin yüksek kalmasına ve enflasyonun yüksek çıkmasına neden olduğunu savunan Asmalı, şöyle devam etti: "Sanayici ve iş insanları derneği olarak bizi ilgilendiren kısmı da burasıdır. Faizler ne kadar düşerse üretim maliyetleri de kredi faizlerinin gevşemesine bağlı olarak aynı miktarda düşecektir. Bu durum enflasyonun düşmesine katkı sağlayacaktır. Bu bağlamda yatırımların, üretimin ve istihdamın önündeki en büyük engel olarak gördüğümüz faiz oranlarının düşürülmesini destekliyoruz." Kurdaki artışların hammadde fiyatlarına yansarak ihracatçıları da ciddi anlamda etkilediğini aktaran Asmalı, kur artışlarını tek dizginleme aracının faiz artışı olarak görülmesini ve faizin enflasyonun 5-6 puan üzerinde olması gerektiği gibi bir algıyı kabul etmediklerini ifade

ederek, Brezilya, ABD ve Avrupa'daki bazı ülkeleri buna örnek olarak gösterdi.

Döviz tasarruf aracı olarak görülmemeli

Tüm dünyada talep patlaması ve enflasyon artışı olduğunu vurgulayan Asmalı, hammadde ve ara mamul teşviklerinin artırılması gerektiğini söyledi. Asmalı, "Türkiye'nin stratejik hammaddelerini yurt dışına belli kota ile satması gerektiğini düşünüyoruz. Ara mamul ve hammadde tedarikinde yaşanacak olumsuzluğun ekonomiyi ciddi bedeli olur. Hammadde ve ara mamul yatırımlarının teşvik edilmesi gerektiğini düşünüyoruz" dedi. Bireysel tasarruflarda yeni enstrümanlara ihtiyaç olduğunu kaydeden Asmalı, "Vatandaşımız ya altını ya da döviz tasarruf aracı olarak görmemeli. İnsanların şunu bilmesi lazım bugün alınan her döviz hayat pahalılığı olarak karşımıza çıkıyor. Elektrik, otomobil, doğalgazı pahalı alıyor" ifadelerini kullandı.

Yeni dönemde 7 ana başlık

Türkiye'nin yerli ve milli üretim gücüne, her aşçandan katma değer sağlayabilmek amacıyla yeni dönem hedeflerini yeni ana başlık altında kurguladıklarını aktaran Asmalı, bunları şu şekilde sıraladı: "G-20 ülkelerinin tamamında MÜSİAD ofislerinin güçlendirilmesi ve ticari

diplomasisinin artırılması, Körfez İşadamları İrtibat Ofisi'nin kurulması, yurt dışında en az bir MÜSİAD Expo Fuarı'nın düzenlenmesi, MÜSİAD Uluslararası Tahkim Merkezi'nin kurulması, mikro ihracatın desteklenmesi, bu doğrultuda her üyemizin lojistik, insan kaynakları, ödeme sistemleri gibi altyapı süreçlerinin güçlendirilmesi, ekonomi diplomasisi faaliyetleriyle büyükelçi ve ticari ataşelerin Anadolu'daki iş insanları ile bir araya getirilmesi, MÜSİAD Ticaret Ofisi'nin (MTO) kurulmasını ana başlıklarımız olarak belirledik."

300 milyar dolar ihracat mümkün

MÜSİAD olarak Türkiye ekonomisinin, özellikle hizmet ihracatının artması ile birlikte 2023 yılında, 250 milyar dolarlık ihracat hedefini aşacağına inandıklarını dile getiren Asmalı, "Hatta bu rakamın 300 milyar dolar seviyesine çıkabilmesini de pekala mümkün görüyoruz. Bunun için MÜSİAD üyesi ihracatçıları her geliştirdiğimiz özel araştırma kapsamında 3 temel strateji belirledik. Bu stratejilerimiz katma değerli, yüksek teknoloji ürünlerin ihracatına yönelik stratejilere ağırlık vermek, yurt dışı lojistik merkezlerine odaklanmak, bu kapsamda her türlü altyapı sürecini güçlendirmek olarak sıralayabiliriz" diye konuştu.